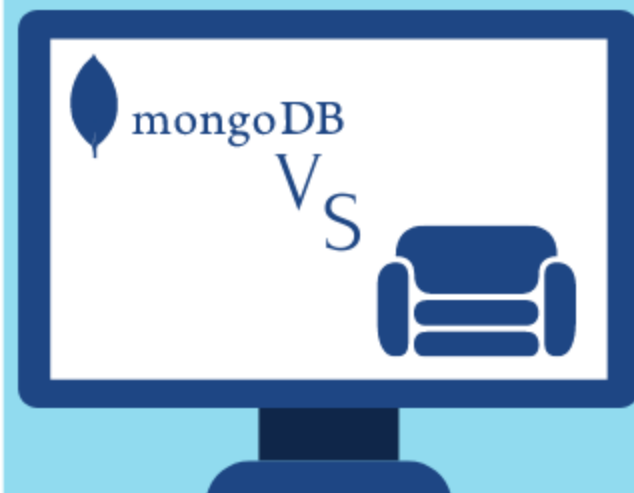

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
**ФАКУЛТЕТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ И
КОМПЈУТЕРСКО ИНЖЕНЕРСТВО**

Document бази на податоци

Предмет: Неструктурирани бази на
податоци и XML

Професор: Слободан Калајџиски

Студенти: Сандра Стојановска, 183045

Елена Ридова, 183034

Филип Ставров, 183054

Едвин Лековиќ, 183131

Датум: 27.01.2022

Содржина

Вовед	3
Методологија.....	4
Вчитување на множеството и разбирање на податочните типови на секоја од неговите карактеристики	5
Анализа на вредностите кои недостасуваат во дадените колони на множеството	8
Анализа на врските и поврзаноста помеѓу секоја од колоните на податочното множество	12
Импортирање и поврзување на двете бази соодветно, MongoDB и CouchDB	17
Модели на агрегација и имплементација.....	18
Резултати.....	25
Заклучок	27
Користена литература.....	28

Вовед

Како голем тренд во денешната индустрија за менаџмент со податоци, се сретнуваат неструктурираните бази на податоци. Ова се должи на брзорастечката популарност на Big Data т.е. големите податоци, коишто водат до замена на традиционалните системи за менаџирање со бази на податоци, каде што имаме структурирани податоци со предефинирана шема. Оттука, се појавува прашањето како да се справиме со полуструктурирани или неструктурирани податоци со кои секојдневно се сретнуваме на Вебот, а решението се наоѓа токму во неструктурираните бази на податоци.

Негативната страна на релационите бази на податоци е што го следат т.н. ACID концепт, којшто носи свои ограничувања од страна на брзина и скалирање кога станува збор за работа со големи количества на податоци. Подемот на неструктурираните бази на податоци беше стимул за истражување на еден од нивните типови, односно document-based базите. Овој тип на бази е фокусиран на методите за складирање и пристап кои се оптимизирани за работа со документи наспроти редици или записи како што сме навикнати во системите за менаџирање со релациони бази на податоци.

Во фокусот на нашето истражување се двете најпопуларни бази од овој тип, MongoDB и CouchDB. Целта беше да направиме компаративна анализа на перформансите на овие две бази преку тестирање со извршување на исти прашалници врз исто податочно множество.

Методологија

И двете бази, MongoDB и CouchDB, овозможуваат креирање и надградување на програми без потреба да следат некоја главна шема. Менаџирање со содржини и справување со податоци во мобилни апликации се две од полињата каде што употреба на ваков тип на бази е соодветна.

Една од причините за моменталната популарност на MongoDB е нејзината флексибилна шема што ѝ дозволува лесно да еволуира, да се скалира и да ги поддржува сите функции на современите бази на податоци, на начин којшто е едноставен за работа на програмерите.

И CouchDB не е многу поразлична, но е создадена со поголема слика во позадина. Нејзините компоненти може да се искористат како градебени единици кои решаваат проблеми на малку поразличен начин, за поголеми и покомплексни системи.

Пред да навлеземе во техничките детали на овие две нерелациони бази на податоци, прво ќе го разгледаме податочното множество коешто го обработувавме. Ова податочно множество е составено од JSON објекти за филмови издадени заклучно до 2017 година. Множеството има големина од 45000 записи, кои имаат 20 атрибути (колони), при што за истите извршивме неколку претпроцесиращки методи со цел подобро да го разбереме множеството.

Како што спомнавме и погоре, множеството со кое се одлучивме да работиме е множеството за филмови. Ваквиот избор го направивме поради “богатата” содржина на истото, односно големиот број на карактеристики (колони), кој ќе овозможи креирање на поинтересни и покомплексни прашалници.

Пред процесот на пишување на прашалниците, клучно е да се добие добра претстава за множеството, односно да се разберат неговите особености, како и врските кои постојат помеѓу различните карактеристики. Поради таа причина, ние се одлучивме да го користиме Python и големиот број на библиотеки кои истиот ги нуди за анализа и обработка на

податоците, со цел да направиме детален преглед на множеството, како и негово претпроцесирање. Самиот процес на претпроцесирање ни овозможи да ги увидиме карактеристиките кои содржат голем број на невалидни вредности, кои не се од полза за пишувањето на прашалниците. Исто така, успеавме да ги видиме и релациите и степените на поврзаност помеѓу различните карактеристики, како и да навлеземе подетално во секој од типовите на карактеристиките, со цел да направиме конверзија од еден во друг тип, доколку истата е потребна.

Вчитување на множеството и разбирање на податочните типови на секоја од неговите карактеристики

Прв чекор од ваквата анализа е вчитување на множеството, користејќи го pandas модулот во Python. Ова ни овозможува да направиме увид во структурата на множеството и да добиеме претстава за карактеристиките со кои работиме. Дел од множеството е прикажан на сликата број 1, која следува во продолжение.

	adult	belongs_to_collection	budget	genres	homepage	id	imdb_id	original_language	original_title	overview	popularity
0	False	{'id': 10194, 'name': 'Toy Story Collection', ...}	300000000	[{'id': 16, 'name': 'Animation'}, {'id': 35, 'name': 'Comedy'}]	http://toystory.disney.com/toy-story	862	tt0114709	en	Toy Story	Led by Woody, Andy's toys live happily in his world until...	21.9469
1	False	NaN	650000000	[{'id': 12, 'name': 'Adventure'}, {'id': 14, 'name': 'Fantasy'}]	NaN	8844	tt0113497	en	Jumanji	When siblings Judy and Peter discover an enchanted board game that opens the door to a...	17.0155
2	False	{'id': 119050, 'name': 'Grumpy Old Men Collect...}	0	[{'id': 10749, 'name': 'Romance'}, {'id': 35, 'name': 'Comedy'}]	NaN	15602	tt0113228	en	Grumpier Old Men	A family wedding reignites the ancient feud between...	11.7129

Слика 1. “Приказ на дел од содржината на податочното множество за филмови”

Следно, одлучивме да добиеме информации за податочниот тип на секоја од карактеристиките. Ова е од големо значење, бидејќи дел од карактеристиките се претставени како текстуални полиња (string-ови), а всушност претставуваат комплексни објекти, или нумерички вредности. Со овој чекор успеавме да увидиме кои од дадените карактеристики (колони) ќе имаат потреба од конверзија на податочниот тип, со цел истите

да можат да бидат пристапувани при пишувањето на прашалниците. Приказ на податочните типови е даден на сликата број 2.

```
<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>
RangeIndex: 45466 entries, 0 to 45465
Data columns (total 24 columns):
#   Column                                Non-Null Count  Dtype
---  -
0   adult                                45466 non-null  object
1   belongs_to_collection                4494 non-null   object
2   budget                              45466 non-null  object
3   genres                              45466 non-null  object
4   homepage                            7782 non-null   object
5   id                                   45466 non-null  object
6   imdb_id                             45449 non-null  object
7   original_language                   45455 non-null  object
8   original_title                      45466 non-null  object
9   overview                            44512 non-null  object
10  popularity                           45461 non-null  object
11  poster_path                         45080 non-null  object
12  production_companies                 45463 non-null  object
13  production_countries                 45463 non-null  object
14  release_date                        45379 non-null  object
15  revenue                             45460 non-null  float64
16  runtime                             45203 non-null  float64
17  spoken_languages                     45460 non-null  object
18  status                              45379 non-null  object
19  tagline                             20412 non-null  object
20  title                               45460 non-null  object
21  video                               45460 non-null  object
22  vote_average                        45460 non-null  float64
23  vote_count                          45460 non-null  float64
dtypes: float64(4), object(20)
memory usage: 8.3+ MB
```

Слика 2. “Податочен тип на секоја од колоните”

Она што можеме да го забележиме на сликата број 2 е дека колоните popularity и budget, иако содржат нумерички вредности, како податочен тип имаат објект. Користејќи дел од алатките кои ни ги нуди pandas модулот, направивме конверзија на податочните типови на овие две колони во нумерички вредности, попрецизно float вредности.

Иако дел од колоните како податочен тип имаат објект, сепак во нивната внатрешна структура тие содржат листи, или други објекти, кои се прикажани како текстуални полиња, а не како листи/објекти. Поради ова, направиме конверзија на секој внатрешен елемент од целокупниот објект, со цел истиот да може да биде пристапен и манипулиран, што не би било возможно доколку тој е стринг. Дел од колоните кај кои ова е случај се genres,

production_companies, production_countries и spoken_languages. Конкретен пример од ваквата конверзија е прикажан на слика број 3, каде можеме да видиме дека првично добиваме текстуално поле (string), а потоа листа.

```
[ ] data['production_countries'][0]

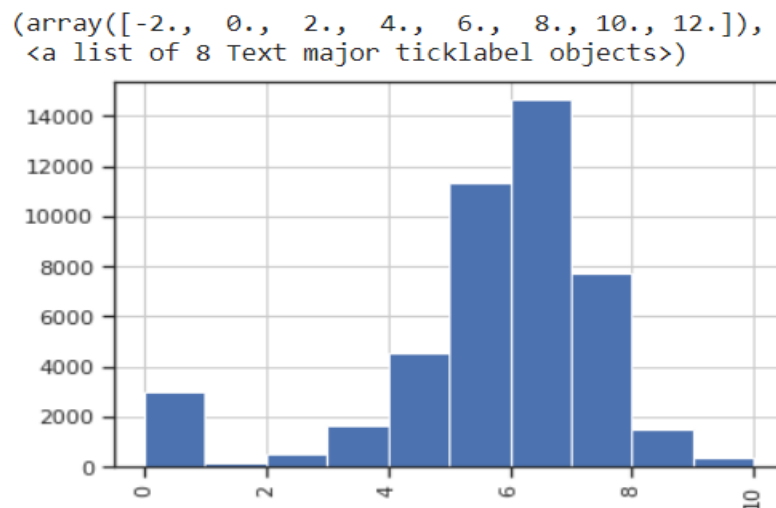
'[{ "iso_3166_1": "US", "name": "United States of America" }]'
```

```
[ ] data['production_companies'][0]

list
```

Слика 3. “Конверзија на податочен тип”

Следно, креираваме неколку хистограми, кои ни овозможува да ги видиме опсезите на дадени карактеристики кои се нумерички, како и да добиеме претстава за нивната распределба.

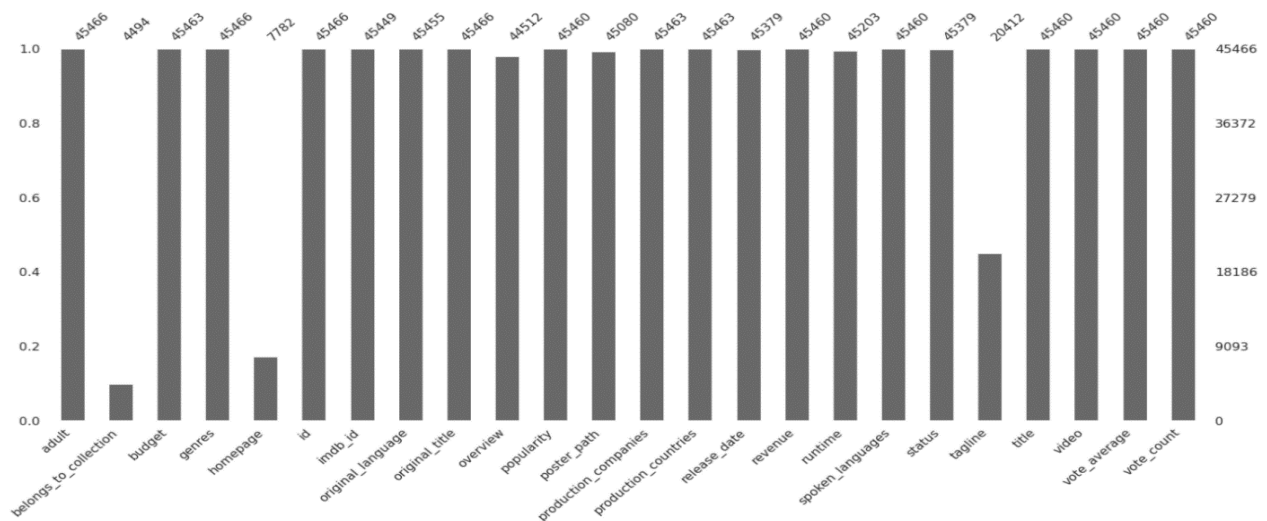
Хистограм за колоната **vote-average**.

Слика 4. “Хистограм за колоната vote-average”

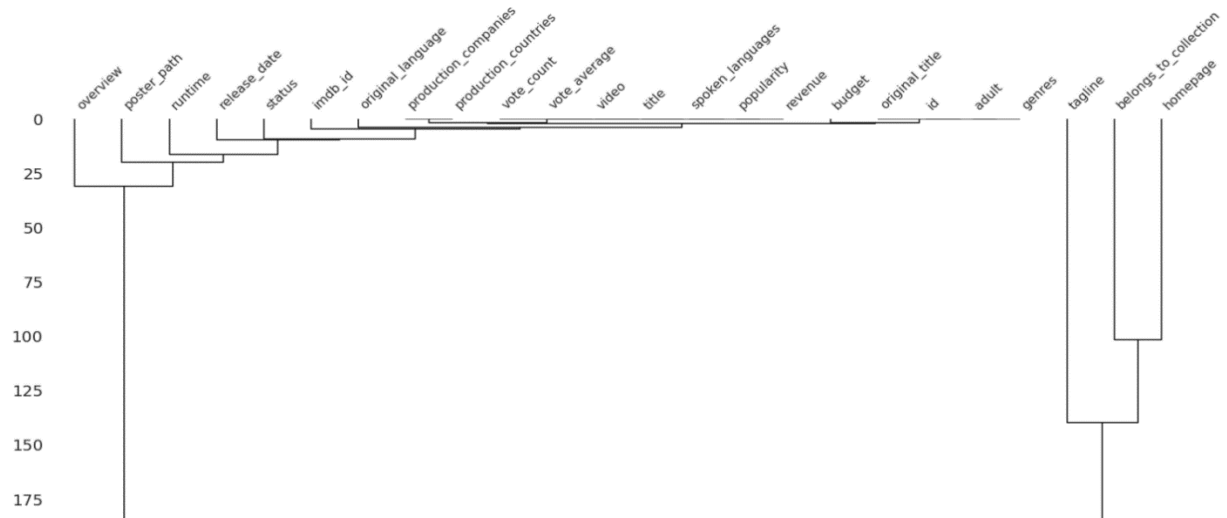
На сликата број 4, можеме да видиме дека колоната `vote-average` има вредности во опсегот од 0, до 10. Ова ни кажува дека најголем дел од филмовите имаат просечен број на гласови со вредност 7, додека пак, многу малку филмови добиле просечен број на гласови 1 или 10.

Анализа на вредностите кои недостасуваат во дадените колони на множеството

Чест случај при обработка и работа со вакви големи множества е појавата на невалидни вредности. Од таа причина, следен чекор во процесот на претпроцесирање на податоците е да ги пронајдеме ваквите невалидни вредности. Направивме детален приказ на невалидните вредности, како и на вредностите кои недостасуваат по колони/карактеристики. Ова ни овозможи да увидиме кои од колоните имаат голем број на вредности кои недостасуваат, односно се неупотребливи и не можат да се искористат во процесот на пишување на прашалници. Тоа доведе до одлука да ги отстраниме ваквите колони од множеството. Во продолжение следуваат неколку визуелизации, креирани со помош на различни методи за откривање на невалидни и вредности кои недостасуваат.

Слика 5. “Дијаграм за приказ на вредности кои недостасуваат”

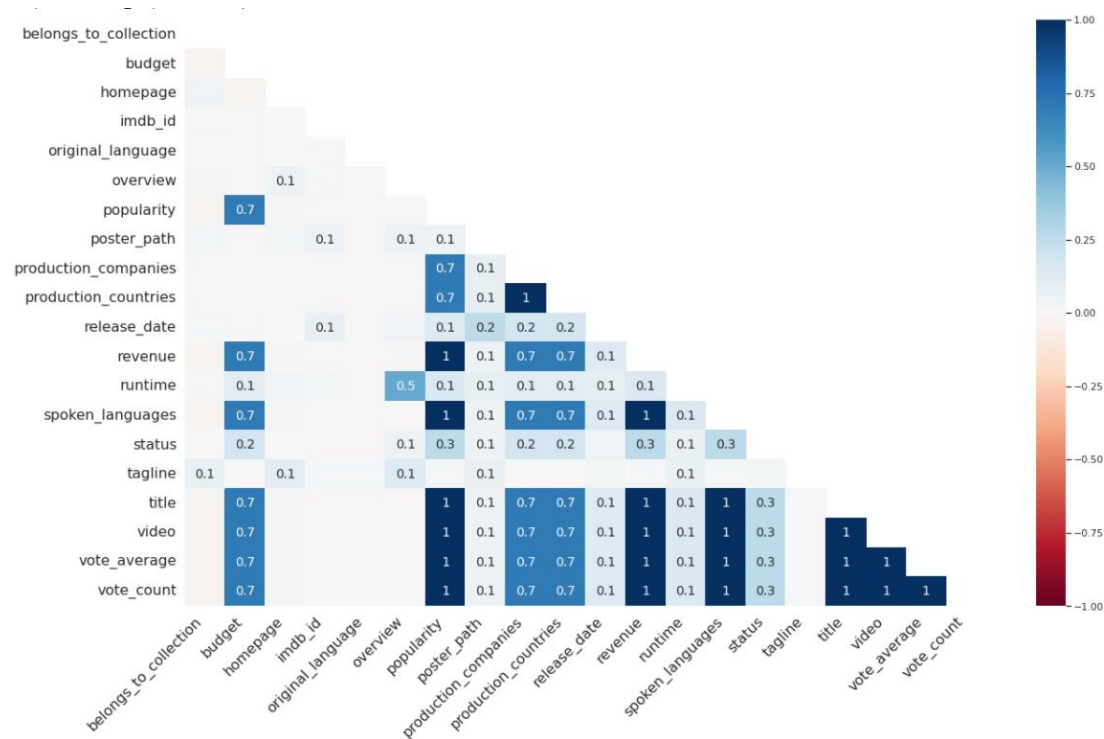
Слика 6. “Дендограм за приказ на вредности кои недостасуваат”

	Br. vrednosti sto nedostasuvaa	Vo procenti
adult	0	0.000000
belongs_to_collection	40972	90.115691
budget	3	0.006598
genres	0	0.000000
homepage	37684	82.883913
id	0	0.000000
imdb_id	17	0.037391
original_language	11	0.024194
original_title	0	0.000000
overview	954	2.098271
popularity	6	0.013197
poster_path	386	0.848986
production_companies	3	0.006598
production_countries	3	0.006598
release_date	87	0.191352
revenue	6	0.013197
runtime	263	0.578454
spoken_languages	6	0.013197
status	87	0.191352
tagline	25054	55.104914
title	6	0.013197
video	6	0.013197
vote_average	6	0.013197
vote_count	6	0.013197

Слика 7. “Процентуален приказ на вредности кои недостасуваат”

Од сликите 5, 6 и 7 можеме да забележиме дека дел од колоните имаат голем процент на вредности кои недостасуваат. Помеѓу нив се издвојуваат колоните “belongs-to-collection”, “homepage” и “tagline”. Пред да направиме отстранување на овие колони од множеството, решивме да направиме анализа на нивната поврзаност со останатите колони, т.е. да

увидиме колкаво е влијанието на присуството/отсуството на овие колони врз останатите колони од множеството. Детален приказ на оваа визуелизација е даден на слика 8.

Слика 8. “Дијаграм за корелација помеѓу присуство и отсуство на вредностите на колоните”

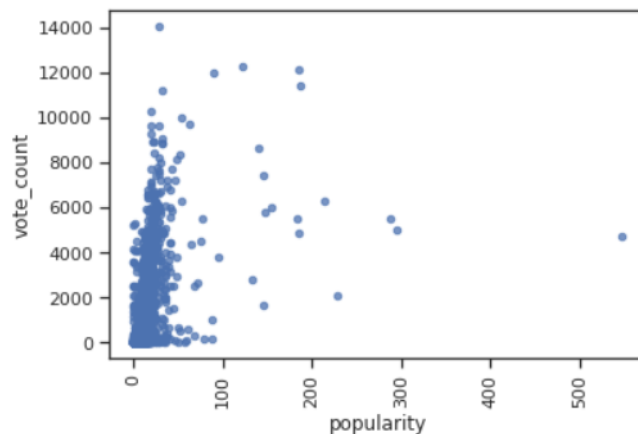
Од сликата број 8 можеме да заклучиме дека вредностите на колоните “belongs-to-collection”, “homepage” и “tagline” речиси и немаат никакво влијание врз вредностите на останатите колони од множеството, односно нивното ниво на корелација е многу мало. Поради тоа, одлучивме да ги отстраниме овие три колони од множеството, бидејќи како што споменавме и претходно, истите не можат да се искористат при пишувањето на прашалници. Во продолжение следува приказ на множеството по отстранувањето на овие три колони.

	adult	budget	genres	id	imdb_id	original_language	original_title	overview	popularity	poster_path	production_companies	production_countries	release_date	revenue	runtime	spoken_languages
0	False	30000000.0	[[{"id": 16, "name": "Animation"}, {"id": 35, "name": "Comedy"}]]	862	#0114709	en	Toy Story	Led by Woody, Andy's toys live happily in his...	21.948943	/hhRbce0E9IR4reEXuWCC2wARiG.jpg	[[{"name": "Pixar Animation Studios", "id": 3}]]	[[{"iso_3166_1": "US", "name": "United States"}]]	1995-10-30	373554033.0	81.0	[[{"iso_639_1": "en", "name": "English"}]]
1	False	65000000.0	[[{"id": 12, "name": "Adventure"}, {"id": 14, "name": "Fantasy"}]]	8844	#0113497	en	Jumanji	When siblings Judy and Peter discover an encha...	17.015539	/vzmL6P7aPKNKPRTFnZmlUcJyV.jpg	[[{"name": "TriStar Pictures", "id": 559}, {"name": "United States"}]]	[[{"iso_3166_1": "US", "name": "United States"}]]	1995-12-15	262797249.0	104.0	[[{"iso_639_1": "en", "name": "English"}, {"iso_639_1": "es", "name": "Spanish"}]]
2	False	0.0	[[{"id": 10749, "name": "Romance"}, {"id": 35, "name": "Comedy"}]]	15602	#0113228	en	Grumpier Old Men	A family wedding reignites the ancient feud be...	11.712900	/6km1sgKMFLbO7UY2R6G1Ju9SMJ.jpg	[[{"name": "Warner Bros.", "id": 6194}, {"name": "United States"}]]	[[{"iso_3166_1": "US", "name": "United States"}]]	1995-12-22	0.0	101.0	[[{"iso_639_1": "en", "name": "English"}]]
3	False	16000000.0	[[{"id": 35, "name": "Comedy"}, {"id": 18, "name": "Drama"}]]	31357	#0114885	en	Waiting to Exhale	Cheated on, mistreated and stepped on, the wom...	3.859495	/16XOMpEaLWkrPqSGqH7meJugQl.jpg	[[{"name": "Twentieth Century Fox Film Corporat...", "id": 5842}]]	[[{"iso_3166_1": "US", "name": "United States"}]]	1995-12-22	81452156.0	127.0	[[{"iso_639_1": "en", "name": "English"}]]
4	False	0.0	[[{"id": 35, "name": "Comedy"}, {"id": 18, "name": "Drama"}]]	11862	#0113041	en	Father of the Bride Part II	Just when George Banks has recovered from his...	8.387519	/e64sOI48hQXyu7naBFysaKfXvId.jpg	[[{"name": "Sandollar Productions", "id": 5842}]]	[[{"iso_3166_1": "US", "name": "United States"}]]	1995-02-10	76578911.0	106.0	[[{"iso_639_1": "en", "name": "English"}]]
...
45461	False	0.0	[[{"id": 18, "name": "Drama"}, {"id": 10751, "name": "Thriller"}]]	439050	#5209470	fa	رنگ حراب	Rising and falling between a man and woman.	0.072051	/jIdaYfmlid4TWIPxDes3uzsB1l8.jpg	[[{"name": "Iranian Film Industry", "id": 5842}]]	[[{"iso_3166_1": "IR", "name": "Iran"}]]	NaN	0.0	90.0	[[{"iso_639_1": "fa", "name": "Persian"}]]

Слика 9. “Приказ на податочното множество по отстранување на гореспоменатите колони”

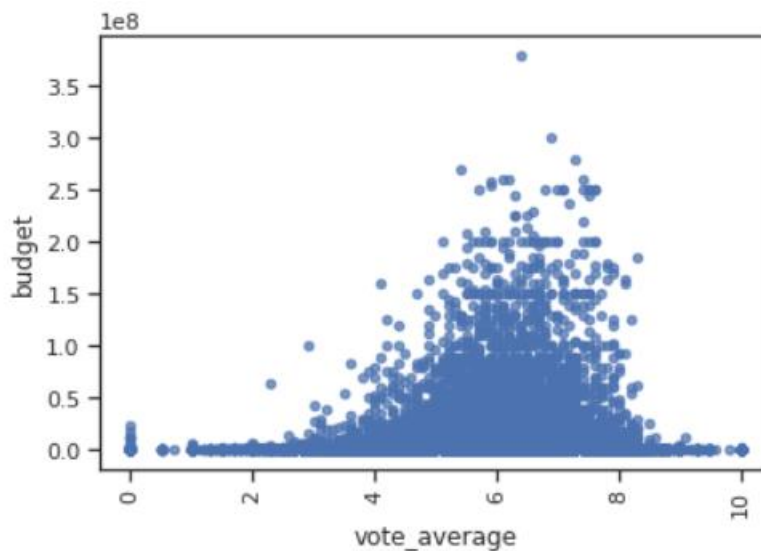
Анализа на врските и поврзаноста помеѓу секоја од колоните на податочното множество

Клучно за пишување на добри прашалници е добро познавање на карактеристиките и нивната меѓусебна поврзаност. Поради оваа причина креиравме неколку scatter-plots, кои ни овозможуваат да ја анализираме поврзаноста помеѓу две нумерички колони. Ова ни овозможува да напишеме посложени прашалници, чија основа ќе се темели на меѓусебните врски помеѓу различните карактеристики. Во продолжение следуваат неколку вакви дијаграми на поврзаност.

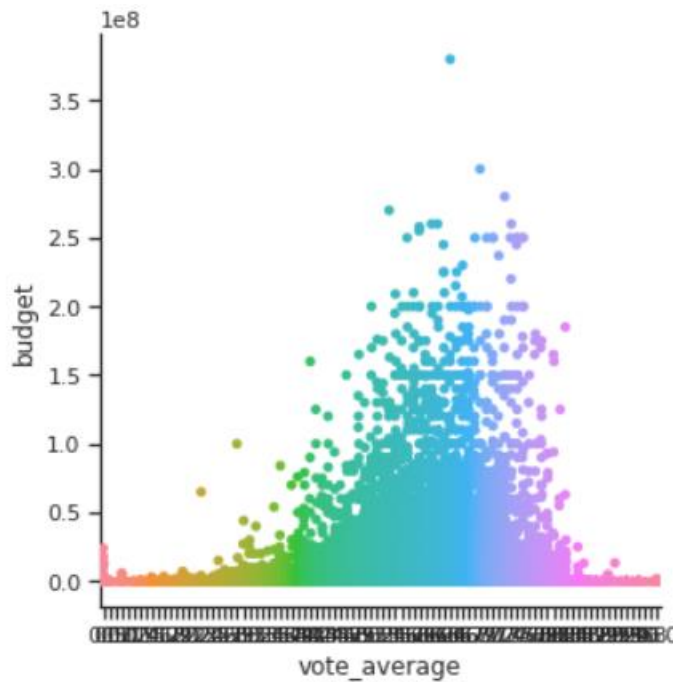
Слика 10. “Дијаграм на поврзаност за колоните popularity и vote-count”

На сликата број 10 ни е прикажан дијаграм на поврзаност за колоните popularity и vote-count. Од истиот можеме да забележиме дека помеѓу овие две карактеристики постои средна јачина на позитивна, линеарна поврзаност, односно, колку е поголема вредноста на vote-count за даден филм, толку ќе е поголема и вредноста за неговата популарност (иако, не за многу).

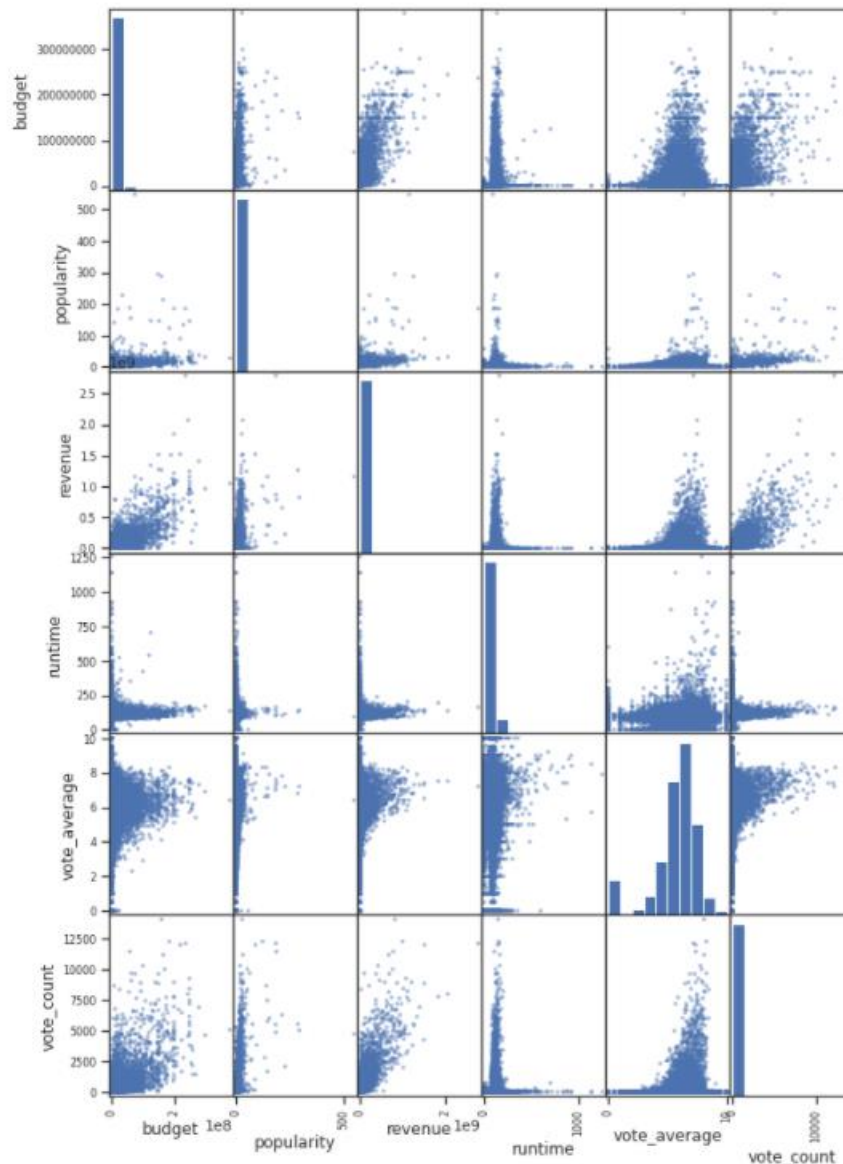
Слика 11. “Дијаграм на поврзаност за колоните vote-average и budget”

На сликата број 11 е прикажан дијаграм на поврзаност за колоните vote-average и budget, од кој можеме да забележиме дека овие две колони се меѓусебно поврзани. Нивната меѓусебна врска е силна, позитивна, но не е линеарна. Односно, овој дијаграм ни кажува дека колку повеќе се вложува во филмот, гледајќи од аспект на финансиски средства, поголема е веројатноста истиот да им се допадне на гледачите. Во продолжение следува уште еден дијаграм на поврзаност за овие две колони, кој ни дава дополнителни информации за различните кластери на податоци.

Слика 12. “Дијаграм на поврзаност за колоните vote-average и budget со кластери”

За детална анализа на врските кои постојат помеѓу секоја од нумеричките колони креираваме и scatter-matrix, т.е. матрица на корелација, која е прикажана на слика број 13. Оваа визуелизација ни помогна во процесот на пишување на корелирани прашања, односно прашања кои прават паралелно анализа на две или повеќе колони.

Слика 13. “Матрица на корелација помеѓу нумеричките карактеристики”

Од матрицата на корелација можеме да ги процениме врските кои постојат помеѓу секоја од нумеричките колони. Пример можеме да забележиме дека има тесна поврзаност помеѓу “revenue” и “budget”. Ова ни укажува на фактот дека филмовите за кои се издвојува поголем буџет, односно се вложува повеќе, резултираат со поголем профит. Ваквите врски помеѓу карактеристиките одлучивме да ги прикажеме и табеларно, односно да ја видиме во бројки поврзаноста помеѓу истите.

Correlation matrix

	budget	popularity	revenue	runtime	vote_average	vote_count
budget	1.00	0.45	0.77	0.13	0.07	0.68
popularity	0.45	1.00	0.51	0.13	0.15	0.56
revenue	0.77	0.51	1.00	0.10	0.08	0.81
runtime	0.13	0.13	0.10	1.00	0.16	0.11
vote_average	0.07	0.15	0.08	0.16	1.00	0.12
vote_count	0.68	0.56	0.81	0.11	0.12	1.00

Слика 14. “Табеларен приказ на поврзаноста помеѓу колоните”

Како што споменавме и погоре, колку е поголем буџетот кој ќе се вложи во процесот на креирање на еден филм, толку е поголем и профитот кој филмот ќе го донесе на продукцијата. Можеме да видиме дека поврзаноста помеѓу овие две карактеристики изнесува 0.77.

Исто така тесна поврзаност постои помеѓу “revenue” и “vote_count”, со дури 0.81. Ова ни кажува дека профитот на филмот е поголем, доколку истиот многу им се допаднал на гледачите, па тие гласале за него.

Исто така и буџетот има одредено ниво на поврзаност врз “vote_count”, кое изнесува 0.68. Според ова, можеме да претпоставиме дека филм во кој се вложени повеќе финансиски средства, е најверојатно филм кој има помодерни ефекти и сценографии, па веројатноста дека ќе им се допадне на гледачите е поголема.

Од друга страна пак, можеме да забележиме дека времетраењето на филмот не е пресудно за неговата популарност. Односно, даден филм може да биде и многу краток, но и многу долг, а сепак да постигне голема популарност и да ги освои симпатиите на гледачите.

По направената анализа на податоците, добивме добра претстава за генералната структура на множеството, како и идеи во врска со прашалниците кои можеме да ги пишуваме.

Следно, креиравме и подготвивме две посебни бази на податоци, користејќи ги претставниците на document-based базите на податоци MongoDB и CouchDB. Исто така, креиравме и два посебни модели со кои го направивме внесот на податоците во базата. Притоа, секој ред од погоре прикажаната табела беше внесен како посебен документ, користејќи го соодветниот модел за внес на податоците.

Импортирање и поврзување на двете бази соодветно, MongoDB и CouchDB

За креирање и поврзување на MongoDB користевме Python и MongoDB Atlas. Atlas е сервис базиран во облак за работа со бази на податоци, направен од истиот тим кој работел на MongoDB. Истиот го упростува менаџирањето со бази на податоци нудејќи ја потребната разновидност за градење на глобални апликации со добри перформанси базирани во облак. Од друга страна, речникот и листите како податочни типови кои ги нуди Python, го прават најдобар избор покрај JavaScript за манипулирање на JSON документи. Стандардниот MongoDB драјвер за Python, PyMongo е едноставен за користење и нуди интуитивно API за пристап до бази на податоци, колекции и документи.

Со користење на оваа комбинација, процесот на додавање на 45 000 записи во базата беше многу едноставен, при што дозволува и повеќе начини за пристап до истата. Затоа, по импортирањето, се поврзавме локално со базата и преминавме на извршување на претходно креираните прашалници во терминал.

За креирање и поврзување на CouchDB користевме Python и Project Fauxton. Project Fauxton претставува веб базиран интерфејс, кој го користевме за да ја дефинираме логиката на самите прашалници. Истиот е базиран на map-reduce концепт, кој нуди неколку можности за избор на reduce функции, како што се sum, count, stats, а покрај тоа нуди и можност за custom дефинирање на сопствен метод. Базиран е на JavaScript, кој е доста едноставен и нуди едноставна манипулација и “играње” со документите.

Процесот на импортирање на податоците беше овозможен од couchdb пакетот во Python, со чијашто помош на брз и едноставен начин успеавме да ги внесеме JSON документите во

базата. По импортирање на податоците во базата, со истата се поврзавме локално и започнавме со извршување на веќе креираните прашалници во терминал.

Модели на агрегација и имплементација

Со цел да искористиме различни модели за агрегација и да си поиграме со самата база, прашалниците ги направивме со растечка тежина, од полесни кон потешки. Притоа, во нив се сретнуваат следните агрегациони модели:

- Average (AVG): Просек на податочните вредности.
- Sum: Вкупна вредност од податочните вредности.
- Count: Број на записи.
- Maximum (Max): Максимална вредност на дадени податочни вредности.
- Minimum (Min): Минимална вредност на дадени податочни вредности.
- Group: Групирање на дадени податочни вредности според одреден критериум.
- Map-Reduce: За групирање на сите податоци базирани на клуч-вредност и reduce функција која се користи за изведување на операции на селектираните податоци.

Во продолжение може да се видат самите прашалници и нивната имплементација во двете бази.

Прашалник	MongoDB	CouchDB
Најди ја просечната популарност на сите филмови.	<code>db.projectdata.aggregate([{\$group: { "_id" : null, "Average Popularity" : { \$avg : "\$popularity" }}}])</code>	<pre>//map function (doc) { if (doc.id && doc.popularity) emit('average', doc.popularity); } //reduce function (keys, values, rereduce) { return sum(values)/values.length; }</pre>

<p>Прикажи ги имињата на филмовите кои имаат поголема популарност од просечната и кои имаат буџет поголем од просечниот.</p>	<pre> var average_pop = db.projectdata.aggregate([{ "\$group": { "_id": "null", avg: { "\$avg": "\$popularity" } } }]).toArray()[0]["avg"]; var average_budget = db.projectdata.aggregate([{ "\$group": { "_id": "null", avg: { "\$avg": "\$budget" } } }]).toArray()[0]["avg"]; db.projectdata.aggregate([{ \$match : { 'popularity' : { \$gt :average_pop}, 'budget' : { \$gt: average_budget } } }, { \$project : { "_id" :0 , "original_title" :1 } }]) </pre>	<pre> //map function (doc) { if(doc.original_title && doc.popularity && doc.budget == 0 doc.budget){ emit("title", {"original_title":doc.original_title,"popu larity":doc.popularity,"budget":doc.bud get}); } } //reduce function (keys, values, rereduce) { if (rereduce) { let all = []; for(let val in values){ values[val].forEach(v => all.push(v)); } let popularityList = all.map(v => v.popularity); let budgetList = all.map(v => v.budget); const popularityAvg = popularityList.reduce((a,b) => a+b,0) / popularityList.length; const budgetAvg = budgetList.reduce((a,b) => a+b,0) / budgetList.length; </pre>
---	---	--

		<pre> return all.filter(v => v.popularity > popularityAvg && v.budget >= budgetAvg).map(v => v.original_title); } else { return values; } } </pre>
Провери дали филмот со најголем буџет е и филмот со најголема заработка.	<pre> var max_revenue = db.projectdata.aggregate([{ "\$group": { "_id": "null", max: { "\$max": "\$revenue" } } }]).toArray()[0]["max"]; var max_budget = db.projectdata.aggregate([{ "\$group": { "_id": "null", max: { "\$max": "\$budget" } } }]).toArray()[0]["max"]; db.projectdata.aggregate([{ \$match: { \$and: [{ revenue: "max_revenue" }, { views: "max_budget" }] } },]); </pre>	<pre> //map function (doc) { emit(doc.original_title, {"original_title":doc.original_title,"budg et":doc.budget,"revenue":doc.revenue}); } //reduce function (keys, values, rereduce) { if (rereduce) { let all = []; for(let val in values){ values[val].forEach(v => all.push(v)); } let budgetList = all.map(v => v.budget); let revenueList = all.map(v => v.revenue); budgetList.sort(); revenueList.sort(); </pre>

		<pre> const budgetMax = budgetList[budgetList.length-1]; const revenueMax = revenueList[revenueList.length-1]; all.filter(obj => obj.budget === budgetMax && obj.revenue === revenueMax); let objBudgetMax = all.filter(obj => obj.budget === budgetMax)[0]; let objRevenueMax = all.filter(obj => obj.revenue === revenueMax)[0]; return { "maxBudgetMovieTitle":objBudgetMax. original_title, "maxRevenueMovieTitle":objRevenue Max.original_title, "is it equal": objBudgetMax.original_title === objRevenueMax.original_title, }; } else { return values; } } </pre>
Најди го филмот со најголем број на гласови.	<pre> db.projectdata.find({ vote_count : { \$ne: </pre>	<pre> function (doc) { emit(doc.vote_count, doc.original_title); </pre>

	<pre> ""}}).sort({vote_count :-1 }).limit(1) </pre>	
Најди го жанрот на најновиот филм.	<pre> db.projectdata.aggregate([\$project : { "_id":0 , "original_title" : 1 , "genres.name" : 1, "release_date" : 1}},{\$sort : {"release_date": -1}},{\$limit : 1}}) </pre>	<pre> //map function (doc) { emit(doc.release_date, {"original_title":doc.original_title,"genr es":doc.genres.map(g => g.name)}); } </pre>
Најди ги 10-те најпопуларни филмови за секој жанр.	<pre> db.projectdata.aggregate([{ "\$sort": { "popularity": -1} }, { "\$group": { "_id": "\$genres.name", "results": { "\$push": { "original_title": "\$original_title", "popularity": "\$popularity", "id": "\$id" } }},{ "\$project": { "results": { "\$slice": ["\$results", 10] } } } }) </pre>	<pre> //map function (doc) { if(doc.genres.map(g => g.name).includes("Action")){ emit(doc.popularity, {"original_title":doc.original_title,"genr es":doc.genres.map(g => g.name)}); } } </pre>
Најди го бројот на филмови по соодветен јазик.	<pre> var mapFunc = function(){ var original_languages = this.original_language; emit(original_languages,1); } var reduFunc= function(key,values){ var count = 0; var i=0; for(i in values){ count += values[i]; } return count; } </pre>	<pre> //map function (doc) { if(doc.original_language){ emit(doc.original_language, 1); } } //reduce _count predefined in couchDB </pre>

	db.projectdata.mapReduce(mapFunc, reduFunc, {out: "map_ex_1"}) db.map_ex_1.find()	
Најди ги првите 10 најспоменувани production_companies заедно со бројот на споменувања.	db.projectdata.aggregate([\$group : { "_id" : "\$production_companies.name", "no" : { "\$sum" : 1 } }, { \$sort : { "production_companies.name" : -1 } }, { \$limit : 10 }])	//map function (doc) { let charCodeS = 'S'.charCodeAt(0); let charCodeU = 'U'.charCodeAt(0); for(const companies of doc.production_companies){ let firstLetter = companies.name.toUpperCase().charAt(0); if(firstLetter.charCodeAt(0) >= charCodeS && firstLetter.charCodeAt(0) <= charCodeU){ emit(companies.name,1); } } } //reduce _count predefined in couchDB
Најди го најпопуларниот филм во продукција на Волт Дизни и провери го бројот на јазици	db.projectdata.aggregate([\$match: {'production_companies.name': { \$regex: 'Walt Disney Productions' } }, { "\$sort": { "popularity": -1 } }, { \$limit: 1 }, { \$group: { _id: { title: '\$original_	//map function (doc) { for(const companies of doc.production_companies){ if(companies.name == 'Walt Disney Productions'){

на кој се појавува истиот.	title'}, spoken_languages:{\$sum:1}}},])	emit(doc.popularity,{"original_title":doc.original_title,"spoken_languages":doc.spoken_languages.length}); break; } } } //reduce None
Најди го најкраткиот филм објавен пред 2000 год.	db.projectdata.aggregate([{\$project : {"_id" :0,"original_title":1,"release_date":1,"runtime" : 1}}, {\$match : { "release_date" : { "\$lt" : "2000-01-01"}, "runtime":{"\$nin" : [null, 0]}}},{ \$sort : { "runtime" :1}},{ \$limit : 1}})	//map function (doc) { if(doc.release_date.substr(0,4) < '2000'){ emit(doc.runtime, {"original_title":doc.original_title}); } } //reduce none

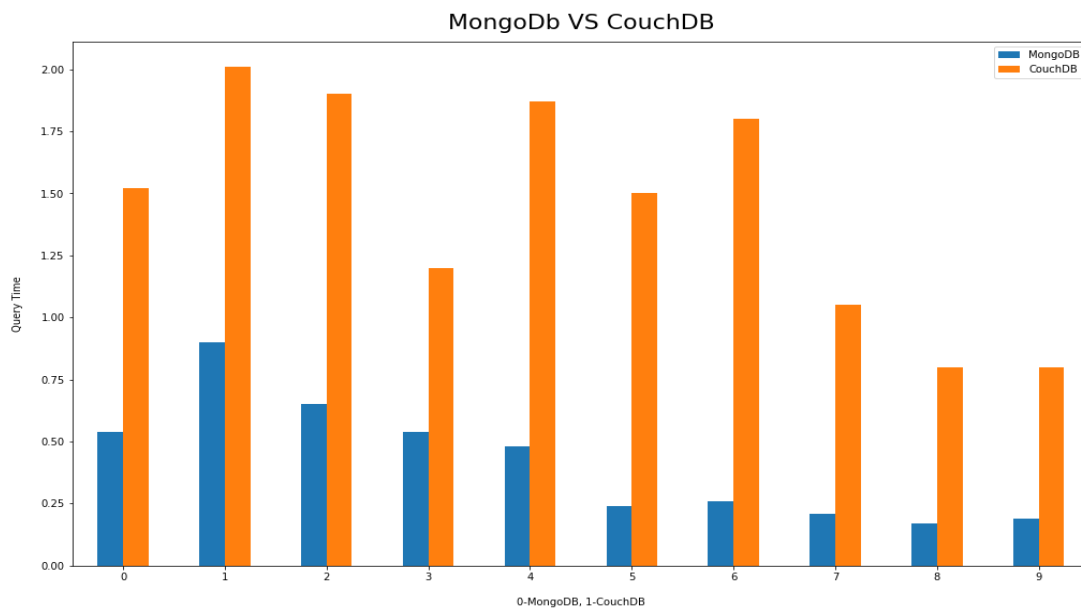
Од нашето искуство од работата со двете бази, а и од самата табела, не е тешко да се заклучи дека MongoDB е многу поедноставна за користење и разбирање, како и поинтуитивна во поглед на пишување на прашалници. Од друга страна пак, може да се забележи дека CouchDB нуди моќни начини за комбинирање и филтрирање на податоците, што пак води до полесна скалабилност.

Резултати

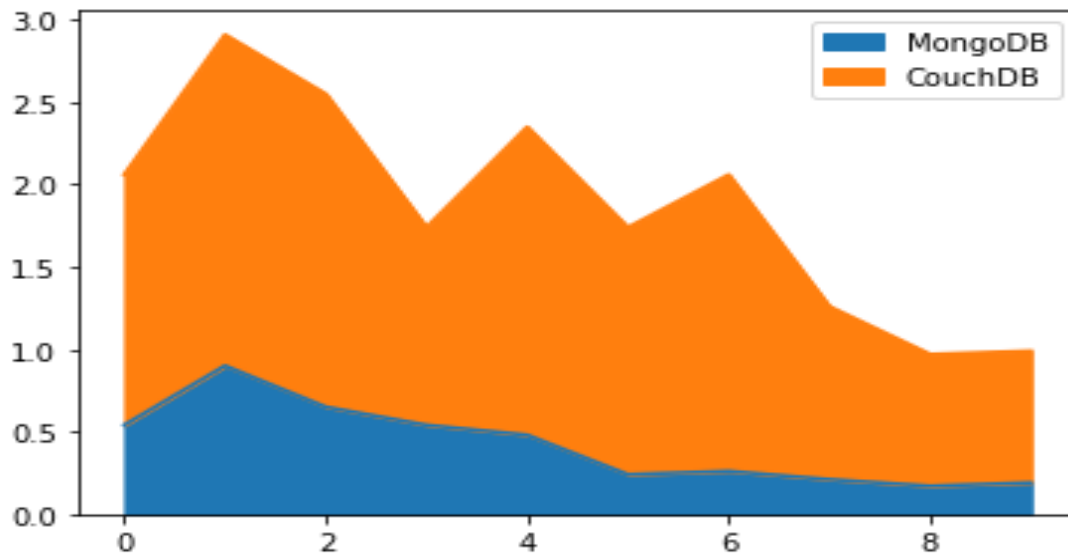
При извршувањето на прашалниците, паралелно извршувавме и мерења на времето потребно за добивање на резултат. Резултатите кои што ги добивме, се прикажани на графиконите во прилог.

	Query 1	Query 2	Query 3	Query 4	Query 5	Query 6	Query 7	Query 8	Query 9	Query 10
MongoDB	0.54	0.90	0.65	0.54	0.48	0.24	0.26	0.21	0.17	0.19
CouchDB	1.52	2.01	1.90	1.20	1.87	1.50	1.80	1.05	0.80	0.80

Слика 15. „Табеларен приказ на времињата на извршување на прашалниците“

Слика 16. „Споредба на времињата на извршување на прашалниците“

Слика 17. „Споредба на времињата на извршување на прашалниците“

По направената визуелизација, а воедно и при самиот процес на извршување на прашалниците можевме да забележиме дека има доста голема разлика во потребното време на извршување на прашалниците на двете бази. Имено, MongoDB е евидентно подобар од гледна точка на брзина на извршување на различните операции.

Заклучок

Со оглед на тоа што живееме во data-driven ера, ова истражување ни помогна да сфатиме колку е важен квалитетот, а не само квантитетот на податоците со кои работиме. Доколку не направевме претпроцесирање на самите податоци, немаше да можеме да креираме прашалници кои ќе извлечат значајни информации за самото множество, коишто носат одредена бизнис вредност во реалниот свет. Слободната форма на неструктурираните бази на податоци со себе носи и предизвици во поглед на разбирливоста на податоците, со коишто процесот на претпроцесирање добро се справува. Конкретно, ние успеавме да извлечеме одредени корелации од множеството на филмови со кое работевме, коишто пак значително ни помогнаа во следната фаза на формулирање на прашалниците.

Во поглед на имплементацијата на прашалниците во двете бази соодветно, се соочивме со одредени потешкотии, особено работејќи во CouchDB, што пак придонесе во увидување на разликите на двете бази. Така, MongoDB е поинтуитивна и поедноставна за користење, затоа што има синтакса доста поблиска до SQL, на којшто многумина се навикнати. Од друга страна, CouchDB можеби нуди многу поелегантни решенија, но е потребна перспектива во голема мера различна од традиционалните релациони бази на податоци.

Од аспект на перформанси на базите, прашалниците извршувани во MongoDB имаа многу пократко време на извршување во споредба со оние во CouchDB, што докажува дека не случајно MongoDB е моментално најкористената неструктурирана база на податоци. Но, сепак, интересно е да се забележи дека CouchDB може да се извршува на Apple iOS и Android уреди, нешто што MongoDB не го нуди. Така, доаѓаме до тоа дека секоја база има одредени предности коишто може да се соодветни за различни намени, во зависност од проектот којшто го развиваме.

Направената анализа прави невозможно да не се помисли на Големите податоци (Big Data) коишто стануваат сè повеќе актуелни во секоја сфера, а за кои релационите бази на податоци не се соодветни. Оттука, сите големи компании како Amazon, eBay, Netflix, Google,

Facebook коишто работат со големи количини на податоци користат неструктурирани бази на податоци, поради нивната скалабилност и разновидност. Одовде доаѓаме до две клучни дилеми, и тоа во врска со значењето на претпроцесирањето во процесот на извлекување на знаење од навидум неповрзани податоци, како и тоа дали неструктурираните бази на податоци целосно ќе ги заменат релационите во иднина.

Користена литература

- [MongoDB official documentation](#)
- [Derek Banas: Mongo Tutorial](#)
- [Simplelearn: MongoDB Full Course](#)
- [The Battle of the NoSQL Databases - Comparing MongoDB and CouchDB](#)
- [CouchDB vs. MongoDB: What You Need to Know](#)
- [CouchDB official documentation](#)
- [Mark Grimes: CouchDB Tutorial](#)
- [Apache CouchDB](#)
- [Performance Evaluation of Query Response Time in The Document Stored NoSQL Database](#)